

הדו"ח הדיפלומטי

סקירה חודשית על מדיניות-החוץ האזורית של ישראל
עורך: ד"ר רועי קיבריק*

גיליון מס' 63, יולי 2022

הדו"ח הדיפלומטי סוקר את התפתחויות החודש החולף במדיניות-החוץ של ישראל, בדגש על יחסי ישראל והפלסטינים, יחסי ישראל עם האזורים סביב לה (המזרח התיכון, אירופה ואגן הים התיכון), ותפקוד מערך החוץ

א. ישראל והפלסטינים

- **ממשלת ישראל נמנעת מתהליך שלום, ונשארת נאמנה לאסטרטגיית "צמצום הסכסוך"** - כניסתו של לפיד לתפקיד ראש הממשלה [נתפסה](#) ברשות הפלסטינית כחלון הזדמנויות לקידום היחסים. ראש הממשלה לפיד [שוחח](#) בטלפון עם אבו מאזן לראשונה מאז 2017. השניים דנו בהמשך שיתופי הפעולה והחתימה לשקט. לפיד בירך את אבו מאזן לרגל חג הקורבן, והלה בירך אותו על כניסתו לתפקיד ראש הממשלה. שר הביטחון גנץ [נפגש ברמאללה עם](#) אבו מאזן [לקראת](#) ביקורו הצפוי של הנשיא ביידן, ודן עמו בשיתוף הפעולה הביטחוני והאזרחי. אבו מאזן אמר כי על ישראל לכבד את ההסכמים, להפסיק לקדם צעדים חד צדדיים ולחתור להצבת אופק מדיני. גנץ [הדגיש כי](#) ימשיך במדיניותו לקידום צעדים כלכליים ואזרחיים לרווחת הפלסטינים תוך חיזוק הרשות הפלסטינית והחלשת החמאס. במהלך ביקורו בפריז [אמר](#) לפיד כי אינו פוסל פגישה עם אבו מאזן, אך הדגיש שכרגע היא אינה על הפרק.
- **ביידן מנסה לשמור על פתרון "שתי המדינות"** - לקראת ביקורו של הנשיא ביידן [שוחח](#) ראש הממשלה לפיד עם מזכיר המדינה בלינקן אשר חזר בפניו על מחויבות ארה"ב לפתרון שתי המדינות. ב"הצהרת ירושלים" שפרסמו יחד לפיד וביידן, [הודגש](#) כי ארה"ב היא זו שתומכת בקידום פתרון שתי המדינות, בעוד ישראל וארה"ב הסכימו יחד רק על שיפור איכות החיים של הפלסטינים. בהתאם לכך, לפיד [לא](#) התייחס לתהליך השלום עם הפלסטינים בנאום קבלת הפנים שלו לביידן. ארה"ב [סירבה](#) לבקשתה של ישראל לצרף נציג רשמי לביקור ביידן בבית החולים הפלסטיני במזרח ירושלים. במסגרת פגישותיו של ביידן עם הפלסטינים [קודם](#) גם נושא הנחת תשתיות תקשורת מתקדמות בשטחי הרשות ובעזה.
- **סיפוח זוחל ללא דיון ציבורי** - בית המשפט העליון [הפך](#) את החלטתו משנת 2020 [וקבע](#) כי אין לפנות את המאחז מצפה כרמים שנבנה על קרקע פלסטינית פרטית ממזרח לרמאללה, ובכך [הכשיר](#) למעשה בנייה על קרקע פלסטינית פרטית בתואנה של בנייה בתום לב. נוכח ביקורו הצפוי של הנשיא ביידן בישראל [הודיע](#) המנהל האזרחי על דחיית הדין המתוכנן בהתנגדויות לבנייה ב-E-1 לחודש ספטמבר, נדחו הריסות בתים פלסטינים מתוכננות, ולשכת ראש הממשלה [הורתה](#) לוועדת התכנון המחוזית בירושלים [לדחות](#) את הדין באישור בנייה של 2,000 יחידות דיור במזרח ירושלים. בדיון [שהתקיים](#) לבסוף שבוע לאחר המועד המקורי, [הוחלט](#) להתקדם בבניית שכונה אחת, ולדחות תכנית אחרת עד להשלמות נדרשות בנושאי רעש וזיהום. בג"צ הכריע בשתי עתירות לטובת משפחות [בשיית'](#) ג'ראח [ובסילוואן](#) ומנע את פינוין לפחות עד להשלמת הסדר הקרקעות במקום. החטיבה להתיישבות [הקצתה](#) כ-30 מיליון ש"ח שהגיעו מהכספים הקואליציוניים של מפלגת ימינה, לטובת חיבור מאחזים לחשמל. ארגון מתנחלים [ניסה](#) לקדם בנייה של עשרות מאחזים לא-חוקיים, אך

* ד"ר רועי קיבריק הוא מנהל המחקרים של מכון מיתוים. ניתן ליצור עמו קשר ב: rkibrik@mitvim.org.il ולעקוב אחריו בטוויטר: @SergioKkibrik
הדו"ח הדיפלומטי נשען על פרסומים ומקורות גלויים, ואין באפשרותנו לבדוק באופן מלא את נכונותו של כל דיווח על פרטיו השונים. כמו כן, יש לזכור כי רבים מהתהליכים והאירועים ממשיכים להתפתח, והבנה מלאה של משמעותם דורשת פרספקטיבה רחבה יותר מאשר דו"ח חודשי. סייעה בהכנת הדו"ח החודשי, נעה רקנטי. הדו"ח מתפרסם במסגרת פרויקט בשיתוף קרן פרידריך אברט.

[נתקל](#) בהתנגדות של פעילי שלום, ובפעילות כוחות הביטחון שמנעו את הקמת המאחזים. מתנחלים [נכנסו](#) לבית פלסטיני נוסף בחברון מדרום למערת המכפלה.

● **תיאום ביטחוני ואזרחי עם הרשות הפלסטינית - כחלק** מההיערכות לביקורו של בידן [אשרה](#) ישראל את [הסדרת](#) מעמד של 5,500 פלסטינים נוספים ורישומם במרשם האוכלוסין הפלסטיני, [הקצתה](#) 1,500 אשרות עבודה נוספות לפועלים מעזה, קידמה [אישור](#) שש תכניות מתאר לפלסטינים באזור C, וקידמה פתיחה של מעבר נוסף בין ישראל והגדה באזור ג'נין. בעקבות ירי מעזה לעבר ישראל [תקף צה"ל](#) ברצועה, וישראל [הקפיאה](#) כ-1,500 היתרי עבודה של פועלים מהרצועה. ישראל [הודיעה](#) כי החל מחודש אוגוסט לא יצטרכו הפועלים הפלסטינים לחדש את אישורי העבודה שלהם, ואישורים חדשים יונפקו על ידי המעסיק הישראלי. במשרד הביטחון ורשות שדות התעופה החלו [לבחון](#) אפשרות לאפשר לפלסטינים לטוס לחו"ל דרך שדה התעופה רמון. הקבינט המדיני ביטחוני [החליט](#) לקזז כ-600 מיליון ש"ח מכספי המיסים שישראל גובה עבור הרשות הפלסטינית, בגין התמיכה הכספית שמעבירה הרשות לאסירים הביטחוניים ומשפחותיהם.

● **מאבק דיפלומטי על תדמית ומדיניות הכיבוש - ארה"ב** [קבעה](#) כי לא ניתן לקבוע מי ירה את הקליע באבו עאקלה, אך [אין](#) בסיס להאמין כי הירי בוצע בכוונת מכוון. ברשות הפלסטינית [חזרו](#) והאשימו את ישראל באחריות להריגתה של העיתונאית. ראש הממשלה לפיד, [הביע](#) צער על מותה של אבו עאקלה ואמר כי התחקיר של צה"ל לא מאפשר לקבוע מי אחראי למותה. משרד הביטחון [שלח](#) מכתב לעורכי הדין המייצגים את ארגוני החברה האזרחית הפלסטינים שהוגדרו על ידי ישראל כארגוני טרור [והזהירם](#) כי ניתן לראות בעבודתם המשפטית הפרה של חוקי המלחמה בטרור. בלגיה, דנמרק, צרפת, גרמניה, אירלנד, איטליה, הולנד, ספרד ושוודיה [פרסמו הצהרה](#) משותפת הקובעת כי הן תמסכנה לתמוך בששת ארגוני החברה האזרחית הפלסטיניים אותם ישראל הגדירה כארגוני טרור, נוכח העובדה שישראל לא הציגה כל ראיות התומכות בעמדתה. בהמשך להסכם שהגיעו אליו חברת ההפצה יוניליוור והיצרן המקומי של גלילות בן אנד ג'ריס למכירת התוצרת גם בשטחים, [הגישה](#) חברת בן אנד ג'ריס [תביעה](#) נגד יוניליוור.

ב. ישראל והאזורים סביב לה

המזרח התיכון

● **צעדי נורמליזציה עם ערב הסעודית בחסות ארה"ב -** עם תום ביקורו בישראל המשיכו בידן [ופמלייתו](#) בטיסות ישירות לג'דה שבערב הסעודית. ישראל [אשרה את](#) מתווה ההסכם עם ארה"ב, ערב הסעודית ומצרים הכולל את פינוי המשקיפים הבינלאומיים מהאיים טיראן וסנפיר ומאפשר את העברתם לידי ערב הסעודית. רשות התעופה האזרחית הסעודית [הכריזה שתאפשר לכל חברות](#) התעופה האזרחית לעבור במרחב האווירי הסעודי, מבלי לציין במפורש את ישראל. בעוד שר החוץ הסעודי בן פרחאן [הדגיש](#) כי פתיחת השמיים אינה צעד של נרמול היחסים עם ישראל, ראש הממשלה לפיד אמר כי בהחלט ניתן לראות זאת כצעד שכזה, [ובירך](#) על ההחלטה. ערב הסעודית [הסכימה](#) לדון בקיום טיסות שכר ישירות מישראל לג'דה לטובת אזרחי ישראל המוסלמים המעוניינים לעלות לרגל באירועי החאג'. השר במשרד החוץ הסעודי, אל ג'ובייר [הצהיר](#) כי ערב הסעודית שמעוניינת לארח טורנירי ספורט בינלאומיים, תאפשר לכל המדינות לקחת בהם חלק, [ואמר](#) כי השלום עם ישראל אפשרי, אך יש [ליישם](#) קודם לכן את יוזמת השלום הערבית ולהתקדם לפתרון שתי המדינות. [עיתונאים ומטוסים](#) ישראלים ואנשי [עסקים](#) יהודים [ביקרו](#) בערב הסעודית ערב הביקור של בידן במדינה. מזכ"ל הליגה המוסלמית העולמית אל-עיסא, אשר מוביל את קידום השיח הבין דתי עם יהודים, [נבחר](#) לנהל את הדרשה באירוע השיא של החאג' בהר ערפאת. כתב ערוץ 13 הישראלי תמרי [דיווח](#) מתוך העיר מכה האסורה לכניסת לא-מוסלמים, [ועורר בכך](#) ביקורת רבה בממלכה, ואף הביא [למעצרו](#) של הנהג שסייע לו להיכנס לעיר. ערוץ 13 [פרסם](#) התנצלות בעברית ובערבית. נבחרת הקטרגל באולמות של ערב הסעודית [שיחקה](#) וניצחה את נבחרת ישראל באליפות העולם לסטודנטים בפורטוגל.

● **שיתוף פעולה אזרחי רב-צדדי -** מפקד פיקוד מרכז של ארה"ב קורילה [נפגש](#) בישראל עם שר הביטחון גנץ [במטרה](#) להרחיב את שיתוף הפעולה האזרחי בנושא הגנה מטילים ומל"טים איראנים. שר האוצר ליברמן [אמר](#) כי הגיע הזמן ליצור שוק חדש של המזרח התיכון המשותף לישראל, סעודיה, ירדן, מצרים, בחריין ואיחוד האמירויות, ולחבר את כל המדינות בכבישים ובמסילות. שר הביטחון גנץ [חשף](#) כי גורמי ביטחון וצבא ישראליים [קיימו](#) יותר מ-150 פגישות עם בעלי ברית

אזוריים וחתמו על עסקאות ביטחוניות בשווי של יותר מ-3 מיליארד דולר מאז החתימה על הסכמי אברהם. במהלך ועידה אזורית [שהתכנסה](#) בג'דה בהשתתפותן של מדינות המפרץ הערביות, וכן מצרים, ירדן, עיראק, ונשיא ארה"ב ביידן [אמר](#) יורש העצר הסעודי בן סלמאן כי תנאי הכרחי לקידום שיתוף פעולה אזורי הוא מציאת פתרון צודק לסוגיה הפלסטינית על סמך היוזמה הערבית. מלך ירדן עבדאללה, אמיר [קטר](#) תמים, ונשיא [מצרים](#) א-סיסי [התבטאו](#) ברוח דומה.

- **חיזוק היחסים עם איחוד האמירויות מקבל ביטוי אזורי בשותפות עם ארה"ב והודו** - במהלך ביקורו של ביידן בישראל [התקיימה](#) פגישה מקוונת מרובעת בהשתתפות ראש הממשלה לפיד, נשיא האמירויות בן זאיד, ראש ממשלת הודו מודי והנשיא ביידן, במסגרת שיתוף פעולה מרובע (I2U2) עליו הוכרז באוקטובר אשתקד בשיחה בין שרי החוץ של המדינות. [נושאי](#) השיחה המרכזיים [נסבו](#) סביב [שיתופי](#) פעולה בתחומי המזון, האנרגיה והטכנולוגיה. בן זאיד [הודיע](#) כי איחוד האמירויות תתרום 25 מיליון דולר לבית חולים פלסטיני בירושלים, ותצטרף בכך [לסיוע](#) עליו הכריז ביידן בסך 100 מיליון דולר לבתי החולים במזרח ירושלים. משרדי החוץ של ישראל והאמירויות [החליטו](#) להקים מאגר מידע משותף לחברות עסקיות מהמדינות המעוניינות לשותף פעולה בתחומי מים וחקלאות ותקשורת ודיגיטל במדינות אפריקה. שר המודיעין שטרן [כינס](#) לראשונה את קבוצת העבודה הישראלית שתיקח חלק בפרויקט המשותף לישראל איחוד האמירויות וארה"ב לקידום דו-קיום בין-דתי. מרכז המחקר והחדשנות של מכבי שירותי בריאות וארגוני הבריאות של איחוד האמירויות [חתמו](#) על [הסכמים](#) לקידום מחקר רפואי משותף וחדשנות טכנולוגית.

- **ישראל מנסה לשוב לבניית יחסי אמון עם ירדן, ולחברה לתהליכים האזוריים** - ראש הממשלה לפיד [שוחח](#) עם המלך עבדאללה על המצב האזורי לקראת ביקורו של ביידן, בירך אותו לרגל חג הקורבן, [והביע](#) תנחומים נוכח אסון דליפת הגז בנמל עקבה בחודש שעבר. בהמשך החודש [נפגש](#) לפיד עם המלך עבדאללה בארמונו בירדן, כדי [לקדם](#) שיתופי פעולה נוספים ולהמשיך בבניית האמון ההדדי. לפיד [סירב לבקשתו](#) של המלך להכניס ספר קוראן להר הבית/אל-חראם א-שריף, על אף היעדר התנגדות מצד גורמי הביטחון, בגין רצונו להמשיך את מדיניות קודמו בנט בנושא. בהמשך לפגישה [החליטה](#) הממשלה [להאיץ](#) את הקמת [פרויקט](#) אזור התעשייה המשותף "שער הירדן". [הוחלט](#) לאפשר ל-2,000 עובדים ירדנים לעבוד בענף המלונאות באילת וים המלח, ולחזור לירדן בכל יום ללא צורך בשינה בישראל כפי שנדרש בתקופת הקורונה. מועדון הכדורעף הירדני אל-וחדאת [החרים](#) טורניר באמירויות כיוון שהמועדון המארגן מקיים שותפות עם קבוצת מכבי חיפה הישראלית.

- **יחסים מתחממים עם מרוקו** - מרוקו [סייעה](#) בקידום ההחלטה לפתוח את מעבר אלנבי בין הרשות הפלסטינית וירדן ללא הפסקה במשך כל שעות היממה והשבוע. שרת התחבורה מיכאלי [הודתה](#) לממשל האמריקאי ולמלך מרוקו על תרומתם. הרמטכ"ל כוכבי [ערך](#) ביקור רשמי במרוקו [והיה](#) לרמטכ"ל הישראלי הראשון שעושה זאת. שר המשפטים סער [ביקר](#) במרוקו [וחתם](#) עם עמיתו אל-קדר על הסכם לשיתופי פעולה בתחומי המשפט, המאבק בפשע מאורגן, ובתי הדין הדתיים המוסלמים. במהלך ביקורו [נפגש](#) סער עם שר החוץ בוריטה אשר [אמר](#) כי בקרוב [ישודרגו](#) הנציגויות הדיפלומטיות של המדינות לשגרירויות, וכי הוא מתכנן להגיע לישראל בסתיו הקרוב. ראיון עם השר סער [הופיע](#) על שער אחד העיתונים במרוקו. השר לשיתוף פעולה אזורי פריג' [ערך ביקור](#) רשמי במרוקו, נפגש באסווירה עם יועץ המלך אזולאי, וקידם תכנית לחילופי סטודנטים. לביקורו של פריג' [הצטרפה משלחת](#) עיתונאיות מישראל החברות ב"פורום העיתונאיות האזורי". מאמר [שכתב](#) השר פריג' בו הוא משבח את הסובלנות המרוקאית ותפקידה בקידום השלום הישראלי-פלסטיני, פורסם במהלך ביקורו בעיתון א-צבאח המרוקני. משלחות ישראל ומרוקו למשרדי האו"ם בז'נבה [קיימו](#) טקס חתימה חגיגי על [מזכר](#) הבנות בנושא קניין רוחני, בעת התכנסות האסיפה הכללית של הארגון הבינלאומי לקניין רוחני. שגרירות מרוקו בתל אביב [הודיעה](#) כי השימוש באשרות לתיירים ייעשה מעתה באופן אלקטרוני.

- **מאבק רב-זירתי בתכנית הגרעין האיראנית** - הסוגייה האיראנית תפסה מקום מרכזי בשיחות בין ישראל וארה"ב בעת ביקור ביידן. ראש הממשלה לפיד [הודה](#) לנשיא על החלטתו להשאיר את משמרות המהפכה ברשימת ארגוני הטרור. שר הביטחון גנץ [חשף](#) בוועידה באתונה את הנוכחות המוגברת של איראן בים האדום. ישראל [המשיכה לתקוף מטרות](#) איראניות בסוריה. רוסיה [גינתה בחריפות](#) את תקיפותיה של ישראל ודרשה להפסיקן ללא תנאי. [דווח](#) על חילוקי דעות במטה ראש הממשלה הקודם בנט בנושא האיראני, כאשר היועצת המדינית מאיר נפגשה עם האמריקאים מאחורי גבו של ראש המל"ל חולתא האמון על הנושא. בביקורו בפריז [תקף](#) לפיד את תכנית הגרעין האיראנית, וקרא לעולם להתגייס לעצור אותה.

- **יחסים מתחזקים עם מצרים** - ראש הממשלה לפיד [שוחח](#) עם נשיא מצרים א-סיסי. לשכת הנשיאות המצרית [פרסמה](#) כי סוכם לקדם פגישות רב-צדדיות שיכללו את ישראל, מצרים והרשות הפלסטינית כדי לקדם את תהליך השלום. בשיחה [אמר](#) לפיד כי [הנחה](#) את מזכירו הצבאי גיל לבדוק ולעדכן את מצרים בנוגע לקבר אחים של חיילים מצריים ממלחמת ששת הימים ליד קיבוץ נחשון. במצרים [נפוצו](#) תלונות בתקשורת כי ככל שיותר ישראלים מגיעים לנפוש בסיני, כך הרשויות מערימות יותר קשיים על מצרים להגיע לחצי האי.

אירופה

- **האיחוד האירופי מחדש את פגישות מועצת האסוציאציה** - שרי החוץ של האיחוד האירופי [החליטו](#) לחדש את המפגש המדיני השנתי עם ישראל בדרג שרי החוץ במסגרת מועצת ההתאגדות (האסוציאציה). [פורסם](#) כי ראש הממשלה לפיד צפוי להגיע לבריסל בראשית אוקטובר למפגש עם פורום שרי החוץ של האיחוד ולמפגש ההתאגדות.
- **לצד שליחת סיוע הומניטרי לאוקראינה, מקשה ישראל על הפליטים שהגיעו אליה** - בג"צ [פסל](#) את [ביטול הפטור](#) מוויזה לאוקראינים שהובילה שרת הפנים שקד עם פריצתה של המלחמה. נשיא אוקראינה זלנסקי [בירך](#) על החלטת בג"צ. שקד [הודיעה](#) כי תחיל את הנוהל המגביל אפשרויות עבודה של מבקשי מקלט גם על אוכלוסיית הפליטים האוקראינים שנכנסו לישראל מאז פרוץ המלחמה. שר ההגנה האוקראיני רזניקוב [ציין](#) שארצו אינה זקוקה לכיפת ברזל הישראלית שאינה יעילה אל מול התקפות טילי השיט והטילים הבליסטיים הרוסיים. ישראל [שלחה](#) קסדות, אפודים, ציוד מגן לפינוי מוקשים ומסיכות אב"כ לכוחות ההצלה של אוקראינה. החברה האזרחית בישראל [תרמה](#) שבע מכונות לטיפול נמרץ בפגים לבית החולים לילדים בקייב. שגריר אוקראינה בישראל קורניצ'וק [הודיע](#) כי נכון לעכשיו אוקראינה לא תאפשר כניסת תיירים למדינה מאחר והיא לא יכולה לערוב לשלומם, ובכללם גם חסידים המעוניינים להגיע לאומן. קורניצ'וק התייחס לאיום בסגירת הסוכנות היהודית ברוסיה ו**אמר** כי במקרה שכזה, אוקראינה תסייע ככל יכולתה להעלות יהודים מרוסיה. המחלקה לפשיעה כלכלית בממשל האמריקאי [הכניסה](#) את ישראל לרשימה האדומה של מדינות דרכן עוברות סחורות אסורות לרוסיה ובלארוס.
- **מתיחות ביחסים עם רוסיה מאיימת על פעילות הסוכנות היהודית במדינה** - שגרירות רוסיה בישראל [הוציאה](#) הודעה חריפה בנוגע [לפרסום](#) בתקשורת הישראלית לגבי מתיחות בין לפיד לקרמלין, וציינה כי מדובר בחדשות כזב וכי יש בכך ניסיון לפגוע ביחסים הטובים בין רוסיה לישראל ולהטעות את דעת הציבור בישראל. משרד החוץ קיים [הערכות מצב](#) לגבי תגובה אפשרית חריפה [להחלטה הרוסית](#) לנהל [הליך](#) משפטי להפסקת פעילותה של הסוכנות היהודית ברוסיה, והוחלט לשלוח לרוסיה משלחת משפטית במקביל להמשך הדיאלוג המדיני. ממשלת רוסיה [העמידה קשיים](#) בפני הגעתה של המשלחת המשפטית, אשר [הגיעה](#) לבסוף למוסקבה [והחלה](#) במגעים עם משרד המשפטים הרוסי, לקראת המשך [התהליך הצפוי](#) במהלך חודש אוגוסט. [משרד](#) החוץ הרוסי [ופוליטיקאים](#) בכירים ברוסיה [תקפו](#) את ישראל על עמדתה כלפי המלחמה באוקראינה, וקראו לה לשוב לשיתוף פעולה פורה עם רוסיה. הרב הראשי של מוסקבה גולדשמיט [פוטר](#) מתפקידו לאחר שסירב לאמץ את עמדת רוסיה לגבי המלחמה באוקראינה.
- **חיזוק קשרים בילטרליים עם מדינות אירופה** - ראש הממשלה לפיד יצא [לביקור](#) רשמי בפרז' ונפגש עם הנשיא מקרון. בפגישתם [דנו](#) השניים [בסוגייה](#) האיראנית, המלחמה באוקראינה, המשא ומתן על הגבול הימי עם לבנון, הסכמי אברהם והסוגייה הפלסטינית. מקרון [הדגיש כי](#) אין חלופה למשא ומתן עם הפלסטינים, ואת ציפייתו כי לפיד יקדם זאת. קנצלר אוסטריה נהאמר [ביקר](#) בישראל, [נפגש עם](#) ראש הממשלה לפיד והשניים חתמו על כיון שותפות אסטרטגית בתחומי ביטחון, בריאות, תיירות, טכנולוגיה ואקלים. לפיד [שוחח](#) עם ראש ממשלת הולנד רוטה, [ועם](#) ראש ממשלת בריטניה ג'ונסון. נשיא המדינה הרצוג [נפגש](#) בצ'כיה עם עמיתו זמאן.
- **ניסיון לשקם היחסים עם פולין** - הנשיא הרצוג ונשיא פולין דודה [שוחחו](#) וקבעו להחזיר את השגרירים לשתי המדינות, וכי המחלוקת בנוגע למסעות בני הנוער הישראלים לפולין תתברר בדיאלוג בין משרדי החוץ. המהלך תואם על ידי משרדי

אגן הים התיכון

החוץ והממשלות של המדינות, בניסיון להשיב היחסים בין המדינות למסלול התקין לאחר המשבר שנוצר סביב החקיקה הפולנית בנוגע לזכרון השואה והשבת הרכוש. בהמשך לכך, שגריר ישראל לפולין ליבנה [הגיש](#) את כתב אמנתו לנשיא פולין דודה. קרן ממשלתית פולנית שתמכה בסרטו התיעודי של הבמאי היימן [תבעה](#) את כספה בחזרה בתוספת קנס [בטענה](#) כי הוא עבר על החוק הפולני בסרט בהטילו אחריות על פולנים בגין השואה.

- **התקדמות במשא ומתן עם לבנון על שרטוט הגבול הימי** - צה"ל [יירט](#) שלושה כטב"מים ששלח החיזבאללה לכיוון אסדת הגז כריש. ראש הממשלה [לפיד](#) ושר הביטחון גנץ [אמרו](#) כי שליחת כלי הטיס פוגעת באפשרות להגיע להסכם על הגבול הימי. שר החוץ הלבנוני בן חביב [העריך](#) כי בסופו של דבר יושג הסכם בין המדינות, ואף [מתח](#) ביקורת על שיגור הכטב"מים על ידי חיזבאללה. משרד האנרגיה [ביקש](#) לא לפרסם את דבר התקיפה על מנת לא לפגוע במאמץ להפקת הגז. לפיד טס מעל אסדת כריש [והתייחס](#) לצורך לקדם את המשא ומתן עם לבנון. המתווך האמריקאי הוכשטיין [התלווה](#) לביקורו של ביידן בישראל, על מנת לקדם את המשא ומתן על הגבול הימי, [ונפגש](#) עם שרת האנרגיה אלהרר. לפיד [נפגש](#) עם הוכשטיין וישראל [העבירה](#) לו הצעה מעודכנת לגבי עמדתה במשא ומתן. בסוף החודש, לאחר ביקור נוסף בלבנון, [שב](#) הוכשטיין [ונפגש](#) עם לפיד.

- **ישראל ותורכיה ממשיכות בתהליך חימום היחסים** - ראש הממשלה לפיד [שוחח](#) עם הנשיא ארדואן, [שלח](#) את ברכותיו לכבוד חג הקורבן, והודה לו על שיתוף הפעולה הביטחוני במאבק בטרור. ישראל ותורכיה [חתמו בראשי תיבות](#) על הסכם תעופה חדש שעם השלמתו [יאפשר](#) לחברות ישראליות לטוס לתורכיה. שר החוץ התורכי צ'אבושלו [אמר](#) כי הנורמליזציה עם ישראל תמשיך ללא קשר להתפתחויות הפוליטיות בישראל. [דווח](#) כי ישראל ביקשה מארה"ב ללחוץ על תורכיה שזו לא תצא למבצע צבאי נגד הכורדים בצפון סוריה. ראש עיריית תל אביב חולדאי והממונה על השגרירות התורכית בישראל סקרסי [נפגשו](#) וסיכמו על פתיחת בית הסארייה ביפו לפעילות תרבותית.

- **חיזוק היחסים עם יוון** - ראש הממשלה לפיד [שוחח](#) עם ראש הממשלה היווני מיצוטאקיס. [דווח](#) כי יוון הציבה באיים הסמוכים לתורכיה מערכות מיוחדות מתוצרת ישראל לשיבוש פעולתם של הכטב"מים התורכיים. שיתוף פעולה בין משרדי המשפטים של יוון וישראל [הביא](#) להשבתו של הישראלי שנעצר ככל הנראה בשוגג ביוון בחודש יוני.

ג. מערך החוץ הישראלי

- **המרכיב הדמוקרטי במדיניות-החוץ הישראלית** - דו"ח מחלקת המדינה האמריקאי [קבע](#) כי ישראל נמצאת בין קבוצת המדינות שלא עושות די על מנת למנוע סחר בבני אדם. דו"ח של המועצה הלאומית לביטחון (המל"ל) [העביר](#) ביקורת חריפה על היעדר ייצוג של נשים בגופי חירום, והמליץ בין היתר לקבוע בחוק ייצוג מינימלי של 33 אחוזים לנשים בקבינט המדיני ביטחוני. ראש הממשלה לפיד [נפגש](#) עם השליחה האמריקאית למאבק באנטישמיות ליפשטדט שביקרה בארץ. ליפשטדט [הביעה](#) זעזוע מהתפרעות בני נוער חרדים בכותל שהפריעו לתפילות של משפחות אחרות. בבואנוס איירס [התכנס](#) פורום למאבק באנטישמיות, בהשתתפות יו"ר יד ושם דיין והשליחה האמריקאית ליפשטדט.

- **מינויים ומאבק מתמשך על הסכם השכר** - רבים בעולם בירכו את לפיד על כניסתו לתפקיד ראש ממשלת המעבר. בין המברכים נשיא [ארה"ב](#) ביידן ומזכיר המדינה בלינקן, שרת החוץ הבריטית [טראס](#), נשיא הודו [מודי](#), [שר החוץ](#) של קפריסין קסולידס, הנציג לענייני חוץ של [האיחוד](#) האירופי בורל, [נשיא](#) איחוד האמירויות [בן](#) זאיד, יורש העצר של [בחריין](#) בן חמד אל ח'ליפה ונשיא [מצרים](#) א-סיסי. לפיד [מינה](#) את דובר משרד החוץ חייט לראש מערך ההסברה הלאומי במשרד ראש הממשלה. לפיד [הודיע](#) כי שגרירות ישראל באריתראה [תיסגר](#) בעקבות העובדה שהממשלה המקומית מעכבת כבר שנתיים את הגעתו של השגריר הישראלי. ועד עובדי משרד החוץ [יצא](#) בקמפיין חדש הפונה ללפיד לקדם פתרון למשבר במשרד החוץ.

- **ישראל וארה"ב מאשררות את "היחסים המיוחדים" ביניהן** - ראש הממשלה לפיד והנשיא ביידן נפגשו בארבע עיניים ויחד [עם](#) צוותיהם המורחבים לדון בקידום היחסים בין המדינות והאינטרסים המשותפים להן. מהצד הישראלי [הובל](#) הצוות על ידי לפיד, ראש הממשלה החלופי בנט, היועץ לביטחון לאומי חולתא, מזכיר הממשלה שלמה ומנכ"ל משרד החוץ [אושפיז](#), ומהצד האמריקאי על ידי ביידן, מזכיר המדינה בלינקן [והיועץ](#) לביטחון לאומי סאליבן. הצוותים [דנו](#) בבקשת ארה"ב כי ישראל [תרחיב](#) את הסיוע הצבאי שהיא מעניקה לאוקראינה, [בהכנה](#) של תגובה חריפה למקרה בו איראן תחצה

את סף העשרת האורניום ל-90 אחוזים, [ובקידום](#) שיתוף הפעולה האזורי בין מערכות ההגנה האוויריות במזרח התיכון. לפיד וביידן [חתמו](#) על "הצהרת ירושלים" [המדגישה](#) את היחסים המיוחדים בין ישראל ו"ב" המבוססים על ערכים משותפים של דמוקרטיה ושלטון החוק, את מחויבותה של ארה"ב לביטחון ישראל, את המאבק המשותף באיראן והרצון לקדם שיתופי פעולה אזוריים ועוד. ביידן [ביקר ביד](#) ושם, ופגש את הנשיא הרצוג אשר [העניק](#) לו את עיטור הנשיא. בראיון לתקשורת הישראלית [ביטל](#) ביידן את הקולות במפלגה הדמוקרטית המגדירים את ישראל כמדינת אפרטהייד.

- **סייבר, ביטחון וסחר בנשק ככלי במדיניות-החוץ** - על אף שחברת NSO הישראלית הוכנסה לרשימה השחורה בארה"ב, חברה אמריקאית [ניהלה](#) משא ומתן לרכישתה. המשא ומתן לא הבשיל נוכח התעקשות ישראל לשמור על זכותה לאשר את רישיונות הייצוא למוצרי החברה. [פורסם](#) כי ממשלת ישראל מסייעת לחברת NSO להתמודד עם ההגבלות שהטילה עליה ארה"ב, והיועץ לביטחון לאומי חולתא הוא זה שמוביל את המגעים מול האמריקאים. הסוגייה אף [עלתה](#) בדיונים בין הצדדים במהלך ביקורו של הנשיא ביידן בישראל. ועדת החקירה הפרלמנטרית שהקים האיחוד האירופי לבחינת השימוש של מדינות האיחוד בתכנית פגסוס [ביקרה](#) בארץ ועדכנה כי לפחות מחצית ממדינות האיחוד רכשו את התוכנה. לראשונה מזה חמש שנים [ביקרה בישראל](#) משלחת מטעם האסיפה הפרלמנטרית של נאט"ו. שר הביטחון גנץ [השתתף](#) בכנס הביטחון באספן, ארה"ב.
- **דיפלומטיית אקלים** - ישראל [תמכה](#) בהחלטת עצרת האו"ם להכיר בזכות לסביבה נקיה ובריאה כזכות אדם בסיסית. הממשלה [אישרה תוכנית](#) לשיקום ולפיתוח מורדות נהר הירדן הדרומי עד נהריים, אשר תוביל גם לשיפור המקטע הדרומי לנהריים המהווה את הגבול המשותף לישראל וירדן. משרדי הממשלה [הגיעו](#) להסכמות תקציביות לרכישת מחשב שיערוך לראשונה תחזית אמינה לשינויי האקלים בישראל.

ה. פרסומים אחרונים של מכון מיתוים

<p>ד"ר רועי קיבריק וד"ר אורני לבני, "מגמות חצי-שנתיות במדיניות-החוץ האזורית של ישראל ינואר-יוני 2022", גיליון 9, מכון מיתוים, יולי 2022,</p> <p>ד"ר מאיה שיאון-צדקיהו, "משמעות כינוס של מועצת ההתאגדות (אסוציאציה) בין ישראל לאיחוד האירופי", מכון מיתוים, יולי 2022.</p> <p>ד"ר מאיה שיאון-צדקיהו, "דיפלומטיה תרבותית בין ישראל לאירופה: הפוטנציאל הטמון בתכנית קריאטיב יורופ", מכון מיתוים, יולי 2022.</p>	<p>מחקרים ודו"חות</p>
<p>נדב תמיר "ביקור בידן חייב לסייע ביצירת אופק מדיני בסוגיה הפלסטינית", זמן ישראל, 4 ביולי 2022.</p> <p>ד"ר נמרוד גורן "ביקור לפיד בפריז השאיר טעם של עוד", זמן ישראל, 6 ביולי 2022.</p> <p>ד"ר משה טרידמן "אחרי שרוסיה וסין דחקו את רגליה, ארה"ב חוזרת לים האדום", הארץ, 6 ביולי 2022.</p> <p>פרופ' אלי פודה, "ארבעה צעדים אפשריים להתחממות בין סעודיה לישראל", הארץ, 13 ביולי 2022.</p> <p>פרופ' אלי פודה ופרופ' און וינקלר, "בידן רוצה נפט זול, ישראל היא חלק מהתוכנית שלו לצאת מהמשבר", N12, 14 ביולי 2022.</p> <p>ד"ר ליאור להרס, "בידן עזב, והפלסטינים ימשיכו לקוות שהתקווה וההיסטוריה יתחזרו", הארץ, 20 ביולי 2022.</p> <p>ד"ר מורן זגה, "מצג השווא של הנורמליזציה שלא הייתה", זמן ישראל, 22 ביולי 2022.</p> <p>ד"ר מאיה שיאון צדקיהו, "באיחוד האירופי מרוצים מלפיד", ישראל היום, 26 ביולי 2022.</p>	<p>מאמרי דעה</p>
<p>פרופ' אלי פודה, "התחממות היחסים עם סעודיה", רשת ב', 1 ביולי 2022.</p> <p>ד"ר מורן זגה ונדב תמיר, "לקראת ביקור בידן - הדיפלומטיה האמריקאית חוזרת", דמוקרט טיוי, 3 ביולי 2022.</p> <p>ד"ר נמרוד גורן, "לקראת פגישת לפיד-מקרון", ערוץ הכנסת, 5 ביולי 2022.</p> <p>פרופ' אלי פודה, ח"כ לשעבר קסניה סבטלובה ונדב תמיר, "היום השני לביקור בידן", כאן 11, 14 ביולי 2022.</p> <p>פרופ' אלי פודה, "ביקור בידן בסעודיה", כאן ב', 14 ביולי 2022.</p> <p>פרופ' אלי פודה, "הסעודים סרבו לתת פומבי להתקרבות עם ישראל", הארץ, 18 ביולי 2022.</p> <p>ד"ר מאיה שיאון צדקיהו, "כינוס מועצת האסוציאציה בין ישראל והאיחוד האירופי", גליצ, 20 ביולי 2022.</p>	<p>ראיונות בתקשורת</p>